

BEDELSÝZ ÝTHALAT MUHASEBE KAYDI

Gönderen : mustafabayraktaroglu - 14/11/2008 11:03

BEDELSÝZ ÝTHALAT MUHASEBE KAYDI

1. GÝRÝP

Yurtiçi ticarete iþletmeler deðbik amaçlarla bir birlerine bedelsiz olarak mal teslim edebilmektedirler. Ýç ticarete olduðu gibi benzer nedenlerle dýþ piyasadan da bedelsiz olarak mal ithal edebiliriz.

Bedelsiz ithalat demek mal için hiçbir ödeme ve masraf yapılmayacağı anlamına gelmez. Bedelsizden kasýt sadece bize veren firmaya ve/veya kiþiye mal için bir bedel ödemesi yapılmaz. Malın tabýnması için gerekli nakliye firmamıza ait olabilir. Nakliyenin haricinde sigorta bedeli, gümrük vergisi v.b. masraflarımız olacaktır.

Bedelsiz ithalat iþlemlerinin nasıl muhasebeleştirileceğine ilişkin bilgiler aşağıda örneklerle açıklanacaktır.

2. BEDELSÝZ ÝTHALAT ÝÇÝN YAPILAN MASRAFLAR VE MUHASEBESÝ

2.1. Tek Düzen Muhasebe Sistemine Göre Kullanılacak Hesaplar

Ýthalat iþlemlerinde ithal edilen malzemelerin maliyetlerinin oluşturulmasından sonra Ýthal edilen mal ilgili stok hesaplarına veya masraf hesaplarına atılmaktadır. Ýthalat maliyetinin oluşturulması amacıyla 159 Verilen Sipariş Avansları Hesabı kullanılmaktadır.

Ýthalat için ödenen Mal Bedeli, Gümrük Vergisi, Navlun, Sigorta, Gümrük Mübaviri masrafları 159 hesapta toplandıktan sonra 1 Madde Malzeme Hesabı, 153 Ticari Mallar Hesabı gibi hesaplara aktarılmaktadır.

Bedelsiz ithalat iþlemlerinde de aynı yöntem uygulanmaktadır. Bedelsiz ithalatla ilgili 159 hesapta biriken masraflar topluca ilgili hesaba aktarılacaktır.

2.2. Bedelsiz Ýthalat Ýpleminin Muhasebeleştirilmesi

Bedelsiz ithalatta mal için bir bedel ödememize rağmen, ithal ettiğimiz malı emsal değeri üzerinden malın maliyetini oluşturduğumuz 159 hesaba alırken, 679 Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar Hesabına alacak yazılmaktadır.

Bedelsiz ithalat için yapılan Gümrük Vergisi, Navlun, Sigorta, Gümrük Mübaviri masrafları 159 hesapta toplandıktan sonra, hesaba toplanan bedelle birlikte ilgili hesaba aktarılmaktadır. Aşağıda durum bir örnekle açıklanmıştır.

Örnek 1:

Çin Halk Cumhuriyeti'nden deneme amaçlı olarak bedelsiz olmak üzere 10 adet elektronik cihaz ithal edilmiştir. Cihazın her birisinin emsal bedeli 500,00 YTL olup %6 Gümrük vergisine tabidir, Gümrük Vergisi Bloke çekle ödenmiştir. Ýthalatla ilgili diğer masraflar aşağıdaki gibi olup cari hesap çalıştırılmıştır;

Navlun Bedeli 1.200,00 YTL

Sigorta Bedeli 400,00 YTL

Gümrük Mübaviri 200,00 YTL

Çözüm:

Mal Bedeli = Emsal Bedel x Miktar
= 500,00 YTL x 10 Adet
= 5.000,00 YTL

Gümrük Vergisi = Rayiç Bedel x Gümrük Vergisi Oranı

$$\begin{aligned} &= (10 \times 500,00 \text{ YTL}) \times \%6 \\ &= 5.000,00 \text{ YTL} \times \%6 \\ &= 300,00 \text{ YTL Gmrk Vergisi} \end{aligned}$$

.. / .. / 200.

159 Verilen Sipariş Avansları Hs.	5.000,00
159 01 100 Elektronik Cihazlar Maliyeti Hs.	
679 Diđer Olađandýpý Gelir ve Karlar Hs.	5.000,00
679 01 Bedelsiz Ýthalat Geliri Hs.	

Bedelsiz Ýthal edilen Elektronik Cihazların Kaydý

.. / .. / 200.

159 Verilen Sipariş Avansları Hs.	2.100,00
159 01 100 Elektronik Cihazlar Maliyeti Hs.	
Gmrk Vergisi	300,00
Navlun Bedeli	1.200,00
Sigorta Bedeli	400,00
Gmrk Mpaviri	200,00
103 Verilen Çekler Hs.	300,00
103 01 100 Verilen Çekler Hs.	
320 Satýcýlar Hs.	1.800,00
320 01 100 ...	
Nakliyat Hs.	400,00
1.200,00	
320 01 200 ... Sigorta Ve Ar. Hizm.Hs.	
320 01 300 ... Gmrk Mpaviriđi Hs.	200,00

10 Adet ... Elektronik Cihaz Ýthalat Kaydý

.. / .. / 200.

153 Ticari Mallar Hs.	7.100,00
153 01 101 ... Elektronik Cihazlar Hs.	
159 Verilen Sipariş Avansları Hs.	7.100,00
159 01 100 Elektronik Cihazlar Maliyeti Hes.	

Elektronik Cihazların Stoklara Alýnması Kaydý

Grldđ zere bedelsiz olarak ithal edilen elektronik cihazlar için emsal bedeli zerinden hesaplama yapýlmýř ve 159 hesaba kaydedilmiřtir. Daha sonra yapýlan masraflar 159 hesapta toplandıktan sonra, Toplam Tutar 153 hesaba aktarılmýřtir.

Alýnan 10 adet elektronik cihaz satýlmýp olup dönm sonu Muhasebe Kaydý aþaðýdaki gibidir.

.. / .. / 200.

621 Satýlan Ticari Mal Maliyeti Hs.	7.100,00
621 01 101 ... Elektronik Cihazlar Hs.	
153 Ticari Mallar Hs.	7.100,00
153 01 101 ... Elektronik Cihazlar Hs.	

Örnek 2:

Fransa'dan üretimde kullanýlmak üzere deneme amaçlý olarak bedelsiz 1 Ton Hammadde ithal edilmiþtir. Bedelsiz Ýthal edilen hammadde Gümrük vergisine tabi deðildir. Hammaddenin emsal bedeli 600,00 YTL.'dir. Ýthalatla ilgili diðer masraflar aþaðýdaki gibi olup cari hesap çalyþtýrýlmýþtır;

Navlun Bedeli	120,00 YTL
Sigorta Bedeli	60,00 YTL
Gümrük Müþaviri	200,00 YTL

Çözüm:

Mal Bedeli	= Emsal Bedel x Miktar
	= 600,00 YTL x 1 Ton
	= 600,00 YTL
	.. / .. / 200.

159 Verilen Sipariþ Avanslarý Hs.	600,00
159 01 200 ... Hammadde Ýthalatý Hs.	
679 Diðer Olaðandýpy Gelir ve Karlar Hs.	600,00
679 01 Bedelsiz Ýthalat Geliri Hs.	

Bedelsiz Ýthal edilen Hammaddenin Kaydý

.. / .. / 200.

159 Verilen Sipariþ Avanslarý Hs.	380,00
159 01 200 ... Hammadde Ýthalatý Hs.	
Navlun Bedeli	120,00
Sigorta Bedeli	60,00
Gümrük Müþaviri	200,00

Nakliyat Hs.	320 Satýcýlar Hs.	380,00	320 01 100 ...
	120,00	320 01 200 ... Sigorta Ve Ar. Hizm.Hs.	

60,00 320 01 300 ... Gümrük Mübavirliði Hs. 200,00

Bedelsiz Ýthal edilen Hammaddenin Kaydý

.. / .. / 200.

150 Ýlkmadde ve Malzeme Hs. 980,00

150 01 150 .. Hammadde Hs.

159 Verilen Sipariþ Avanslarý Hs. 980,00

159 01 200 ... Hammadde Ýthalatý Hs..

Bedelsiz Ýthal edilen Hammaddenin Stoklara Alýnmasý Kaydý

Görüldüü üzere bedelsiz olarak ithal edilen Hammadde emsal bedeli üzerinden hesaplama yapılmýþ ve 159 hesaba kaydedilm. Daha sonra yapılan masraflar 159 hesapta toplandıktan sonra, Toplam Tutar 150 Ýlkmadde Malzeme Hesabýna aktarılmýþtır.

Ýthal edilen Hammdde kullanýldýđında yapılacak Muhasebe Kaydý böyledir.

.. / .. / 200.

710 Ýlkmadde ve Malzeme Giderleri Hs. 980,00

621 01 101 ... Elektronik Cihazlar Hs.

150 Ticari Mallar Hs. 980,00

150 01 150 .. Hammadde Hs.

Ýlkmadde malzeme kullanýmý muhasebe kaydý

3. SONUÇ

Bedelsiz alýp ve satýp ticari hayatýn bir geređidir. Bedelsiz alýp ve satýp yurt içi olabildiđi gibi yurt dýþýndan da yapılabilm. Bedelsiz ithalatýn, bedelli ithalattan çok farklı bir yönü yoktur. Ýplemler benzerlik göstermektedir.

Bedelsiz ithalatların muhasebeleştirilmesine ilipkin 2 örnek verilerek konu anlatılmaya çalıþılmýþtır. Muhasebe kayıtları

Cvp:BEDELSÝZ ÝTHALAT MUHASEBE KAYDI

Gönderen : ÝBRAHÝM ALAPAN - 10/04/2009 09:03

BEDELSÝZ ÝTHALATTA: MALI EMSAL BEDELÝ ÝLE 159 a ORADAN DA 153'e ATMAK MALIN BÝRÝM MALÝYETÝNÝ GERÇEKLEÞENDEN ÇOK DAHA YÜKSEK GÖSTERMEZ MÝ.
SADECE GÜMRÜK VE NAKLÝYE MASRAFLARINI 159 a ORADAN DA 153 e ATSAK DAHA DOĐRU OLMAZ MI.